

JUDU

S SUSISIEKIMO
PASLAUGOS

**SAVIVALDYBĖS ĮMONĖS
„SUSISIEKIMO PASLAUGOS“**

APSKAITOS POLITIKA

I. BENDROJI INFORMACIJA IR FINANSINIŲ ATASKAITŲ KOKYBINĖS CHARAKTERISTIKOS

1. Bendroji informacija

Pavadinimas	SĮ „Susisiekimo paslaugos“
Teisinė forma	Savivaldybės įmonė
Įmonės kodas	124644360
Įmonės adresas	Žolyno g. 15, Vilnius
Įregistravimo data ir vieta	1998 m. lapkričio 23 d., Vilnius

Įmonės veikla. Pagrindinės Įmonės vykdomos veiklos: kompleksinės judumo strategijos parengimas ir įgyvendinimas, viešojo transporto organizavimas, miesto judumo infrastruktūros priežiūra ir plėtra, eismo organizavimas ir valdymas, vietinės rinkliavos už automobilių stovėjimą surinkimo administravimas, automobilių stovėjimo aikštelių eksploatavimo veikla, konsultavimas miesto judumo sprendimų klausimais, projektų valdymas ir darnaus judumo priemonių įgyvendinimas, kitų su Įmonės veiklos tikslais neatsiejamai susijusių funkcijų vykdymas ir (ar) paslaugų teikimas.

Finansiniai metai. Savivaldybės įmonės „Susisiekimo paslaugos“ (toliau – Įmonė) finansiniais metais laikomi kalendoriniai metai.

Toliau yra pateikiama Įmonės apskaitos politika.

Įmonė buhalterinę apskaitą tvarko remdamasi Lietuvos Respublikos įmonių atskaitomybės įstatymu <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.154658/asr>, Lietuvos Respublikos finansinės apskaitos įstatymu <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.154657/asr>, kitais buhalterinės apskaitos tvarką reglamentuojančiais norminiais aktais. Įmonės finansinės ataskaitos rengiamos pagal galiojančius Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus bei išaiškinimus, patvirtintus Tarptautinio finansinės atskaitomybės aiškinimo komiteto (toliau - TFAAK), priimtus taikyti Europos Sąjungoje (apibendrintai toliau vadinamas – TFAS).

2. Finansinių ataskaitų kokybinės charakteristikos

Įmonė apskaitą tvarko taip, kad apskaitos informacija būtų: 1) tinkama, objektyvi ir palyginama; 2) pateikiama laiku; 3) išsami ir naudinga vidaus ir išorės informacijos vartotojams. Pagrindinės kokybinės finansinių ataskaitų informacijos charakteristikos, kuriomis remiasi Įmonės vadovybė apskaitydama sandorius, yra šios:

- 1) suprantamumas;
- 2) palyginamumas;
- 3) patikimumas;
- 4) reikšmingumas.

Suprantamumas:

Finansinėse ataskaitose pateikiama informacija turi būti suprantama jos naudotojams. Finansinės ataskaitos rengiamos remiantis prielaida, kad jų informacijos naudotojai turi pakankamai žinių apie ūkinę ir ekonominę veiklą bei apskaitą.

Palyginamumas:

Bendrovės skirtingų ataskaitinių laikotarpių finansinės ataskaitos turi būti palyginamos tam, kad finansinių ataskaitų informacijos naudotojai galėtų lyginti informaciją ir priimti teisingus ekonominius sprendimus.

Patikimumas:

Informacija yra patikima, jei ji teisingai ir sąžiningai atspindi Įmonės veiklos sandorius ir kitus įvykius, kuriuos turi atspindėti, arba tikimasi, kad juos atspindės, remiantis apibrėžtais turto, įsipareigojimų, pajamų ir sąnaudų pripažinimo principais. Finansinių ataskaitų informacija patikima, jei joje pateikiama visa, kas yra reikšminga ir pagrįsta.

Reikšmingumas:

Reikšmingumas yra riba, ties kuria informacija tampa naudinga informacijos naudotojams priimant ekonominius sprendimus. Įmonės ūkinė operacija ar finansinės ataskaitos straipsnis laikomas reikšmingu, kai jo dydis yra daugiau kaip 90 000 (Devyniasdešimt tūkstančių eurų) EUR, jei atskirais atvejais nenustatyta kita reikšmingumo riba.

3. Specialieji įpareigojimai

Nustatydamas ar Įmonės atliekama funkcija priskirtina specialiesiems įpareigojimams, Įmonė vadovaujasi 2013 m. gruodžio 20 d. Lietuvos Respublikos Ekonomikos ir inovacijų ministro Įsakymu Nr 4-1100 "Dėl valstybės valdomų įmonių, jų dukterinių bendrovių ir savivaldybės valdomų įmonių specialiųjų įpareigojimų nustatymo ir informacijos pateikimo rekomendacijų patvirtinimo" <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.463415/asr> (toliau – Rekomendacijos).

Dalis Įmonės vykdomų veiklų (atliekamų funkcijų) priskirtinos specialiesiems įpareigojimams. Šioms funkcijoms atlikti Įmonei, vadovaudamasi savivaldybės Tarybos sprendimais, suteiktos išskirtinės teisės, funkcijoms atlikti yra skiriami savivaldybės biudžeto asignavimai, funkcijų atlikimo sąnaudos yra dengiamos kitų Įmonės vykdomų veiklų pajamomis, funkcijos atlikimas yra viešojo administravimo funkcija. Įmonės specialiųjų įpareigojimų sąrašas:

1. Vietinės rinkliavos už naudojimąsi Tarybos nustatytais mokamomis vietomis automobiliams statyti rinkimas ir kontrolė (Rekomendacijų p. 8.1, p. 8.5). Su šios paslaugos atlikimu susijusių kainodarą reglamentuoja savivaldybės Taryba;
2. Viešojo transporto infrastruktūros priežiūros organizavimo, eismo valdymo organizavimo ir šviesoforų priežiūros, dviračių ir pėsčiųjų tinklo administravimo, rinkliavos už automobilių stovėjimą administravimo paslaugos (Rekomendacijų p. 8.1, p. 8.2). Su šių paslaugų atlikimu susijusių kainodarą reglamentuoja savivaldybės Taryba;
3. Viešojo transporto organizavimas - funkcija pavesta atlikti VMS administracijos direktoriaus įsakymu (Rekomendacijų p. 8.3). Viešojo transporto organizavimo paslauga – paslauga, už kurios atlikimą pajamos yra gaunamos tiesiogiai iš paslaugos vartotojų, o paslaugos įkainius nustato savivaldybės Taryba.

Pajamų pripažinimas, susijęs su specialiaisiais įsipareigojimais, atliekamas šioje politikoje nustatyta tvarka, laikantis TFAS reikalavimų.

Valdymo ir sąnaudų apskaitos organizavimas vykdomas taip, kad užtikrinti galimybę tiksliai paskirstyti ir analizuoti finansinę informaciją pagal atliekamų funkcijų tipus. Įmonė taiko visiškai paskirstytųjų sąnaudų metodą ir veiklų apimtimis pagrįstą sąnaudų apskaitos metodą (angl. *Fully distributed costs*). Sąnaudoms, kurioms nėra taikomas visiškai paskirstytųjų sąnaudų metodas, Įmonė taiko veiklų apimtimis pagrįstą sąnaudų apskaitos metodą (angl. *Activity Based Costing*). Sąnaudos priskiriamos paslaugoms, atsižvelgiant į pajamų, darbuotojų darbo laiko skyrimo atitinkamoms veikloms vykdyti ir išlaidų paskirstymo bazes.

II. Įmonės apskaitos politika

3.1. **Nematerialus turtas** pripažįstamas apskaitoje, jei tikėtina, kad Įmonė ateityje iš turto gaus tiesioginės ir (arba) netiesioginės ekonominės naudos, turto įsigijimo (pasigaminimo) savikaina gali būti patikimai įvertinta ir atskirta nuo kito turto vertės, Įmonė gali tuo turtu disponuoti, jį kontroliuoti arba apriboti kitų teisę juo naudotis.

Įsigytas nematerialus turtas pirminio pripažinimo metu apskaitoje registruojamas įsigijimo (pasigaminimo) savikaina.

Nematerialiojo turto įsigijimo savikainą sudaro už šį turtą sumokėta ar mokėtina pinigų suma, įskaitant muitus ir kitus negrąžintus mokesčius. Turto įsigijimo savikainai priskiriamos ir kitos tiesioginės turto paruošimo numatomam naudojimui išlaidos.

Nematerialus turtas amortizuojamas taikant tiesiogiai proporcingą (tiesinį) amortizacijos skaičiavimo metodą. Naudingo tarnavimo laikas ir amortizacijos metodas yra peržiūrimi kiekvieno ataskaitinio laikotarpio pabaigoje, perspektyviai atliekant bet kokius pakeitimus apskaitiniame įvertinime.

Įmonės nusistatyta minimali turto vieneto savikaina kiekvienai nematerialiojo turto grupei yra 290 Eur. Balanse nematerialus turtas pateikiamas likutine verte.

3.2. **Ilgalaikiam materialiam turtui** priskiriamas ilgalaikiam turtui apskaitoje, jei jis atitinka visus šiuos požymius:

- turtas bus naudojamas Įmonės ekonominėje veikloje ilgiau nei vienerius metus;
- pagrįstai tikimasi gauti iš turto ekonominės naudos būsimais laikotarpiais;
- galima patikimai nustatyti turto įsigijimo (pasigaminimo) savikainą;
- turto įsigijimo (pasigaminimo) savikaina yra ne mažesne už Įmonės nusistatytą minimalią turto vieneto savikainą kiekvienai turto grupei;
- Įmonei yra perduota su turtu susijusi rizika.

Įmonės nusistatyta minimali turto vieneto savikaina kiekvienai turto grupei yra 290 Eur.

Ilgalaikis materialus turtas apskaitoje registruojamas ir apskaitomas įsigijimo (pasigaminimo) savikaina, kurią sudaro įsigyjant už šį turtą sumokėta ar mokėtina pinigų suma (ar kito sunaudoto turto

vertė), kapitalizuotos skolinimosi išlaidos, atvežimo išlaidos, maitai, akcizai ir kiti negražinami mokesčiai, projektavimo darbų, sumontavimo, instaliacijos, išbandymo, paruošimo naudoti ir kitos tiesiogiai su turto įsigijimu susijusios išlaidos.

Patikėjimo teise valdomo turto įsigijimo savikaina yra ta, kuri nurodoma perdavimo akte. Jei perdavimo akte vertė nenurodyta, ją nustato įmonė, atsižvelgdama į to turto tikrąją vertę.

Ilgalaikio materialiojo turto rekonstravimo ir remonto darbų registravimas apskaitoje priklauso nuo suteikiamo rezultato:

- jei rekonstravimas ar remontas pailgina turto naudingo tarnavimo laiką ir pagerina jo naudingąsias savybes, šių darbų vertė didinama ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo savikaina ir patikslinamas turto naudingo tarnavimo laikotarpis;

- jei rekonstravimas ar remontas tik pagerina naudingąsias turto savybes, bet nepailgina jo naudingo tarnavimo laiko, šių darbų vertė didinama ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo savikaina;

- jei rekonstravimas ar remontas nepagerina naudingųjų turto savybių, bet pailgina jo naudingo tarnavimo laiką, šių darbų vertė didinama ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo savikaina ir patikslinamas turto naudingo tarnavimo laikas.

- jei turto rekonstravimas ar remontas nepagerina naudingųjų turto savybių ir nepailgina jo naudingo tarnavimo laiko, šių darbų vertė pripažįstama ataskaitinio laikotarpio sąnaudomis.

Jei dėl avarijos ar kitų priežasčių sugadinto turto remonto išlaidas kompensuoja draudimo įmonė, remonto išlaidos sumažinamos kompensuota suma. Jei kompensuota suma yra didesnė už remonto išlaidas, skirtumas pripažįstamas ataskaitinio laikotarpio pajamomis.

Ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimas skaičiuojamas taikant tiesiogiai proporcingą (tiesinį) metodą.

Kiekvienų metų pabaigoje įmonė peržiūri nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų naudingo tarnavimo laikotarpius, likutinę vertę ir nusidėvėjimo metodus ir įvertina pakeitimo įtaką, jei tokia yra, kuri pripažįstama perspektyviai.

3.3. Naudojimo teise valdomas turtas ir su juo susiję įsipareigojimai

Sutarties pradžioje įmonė vertina, ar sutartis yra nuoma ar ją apima. Įmonė pripažįsta naudojimo teise valdomą turtą ir įsipareigojimus visoms nuomos sutartims, pagal kurias įmonė yra nuomininkas, išskyrus nematerialiojo turto nuomą, trumpalaikę nuomą ir mažaverčio turto nuomą, tačiau atskirais atvejais atsižvelgiama į visos sutarties vertinimą, ne tik į tokio turto vertę. Tokioms nuomos sutartims įmonė pripažįsta nuomos mokėjimus kaip veiklos sąnaudas ar pardavimų savikainą, priklausomai nuo pobūdžio, tiesiniu būdu per nuomos laikotarpį, nebent kitoks metodas labiau atspindi, kaip per laikotarpį yra gaunama nauda iš nuomojamo turto.

Naudojimo teise valdomas turtas ir įsipareigojimai, susiję su nuoma, iš pradžių pripažįstami dabartine verte, diskontuojant nuomos sutarties palūkanų norma, jeigu ji gali būti nustatyta. Jei tokia palūkanų norma negali būti patikimai įvertinta, nuomininkas naudoja savo tikėtiną skolinimosi palūkanų normą. Nuomos mokėjimai, kurie gali būti atliekami remiantis pakankamai tikėtinais nuomos sutarčių pratęsimais taip pat įtraukiami apskaičiuojant įsipareigojimą.

Diskontavimo įtaka yra pripažįstama finansinių sąnaudų straipsnyje bendrųjų pajamų ataskaitoje.

Naudojimo teise valdomas turtas yra įvertinamas savikaina, susidedančia iš pradinio nuomos įsipareigojimo, pakoreguoto sumokėtais avansais.

Naudojimo teisės turtas yra nudėvimas tiesiniu metodu per nuomos laikotarpį. Nusidėvėjimas yra apskaitomas kaip nusidėvėjimo sąnaudos bendrųjų pajamų ataskaitoje.

Nuomos sutarties terminai yra koreguojami, jei įmonės vadovybės vertinimu jie bus pratęsti arba nutraukti. Nustatant nuomos terminą, įmonės vadovybė įvertina visus faktus ir aplinkybes, kurie gali suteikti ekonomines paskatas pratęsti nuomos sutartis, arba nuspręsti pasinaudoti nutraukimo teise.

Naudojimo teise valdomo turto vertė perskaiciuojama, kai finansinių metų pabaigoje diskonto norma padidėja ar sumažėja 300 bazinių punktų.

Įmonės pagrindines nuomos sutartis apima patalpų, automobilių ir duomenų centro nuoma. Prieš pritaikant 16-ąjį TFAS pradžios datą, kiekvieną nuomos sutartį įmonė pripažino kaip veiklos nuomą. Pradėjusi taikyti 16-ąjį TFAS, visoms nuomos sutartims, išskyrus nematerialiojo turto, trumpalaikes ir mažaverčio turto nuomos sutartis, įmonė taiko vieną pripažinimo ir vertinimo metodą. Įmonė pereinamuoju laikotarpiu pritaikė žemiau aprašytas praktines priemones atskirai kiekvienam nuomos atvejui:

- taikė vieną diskonto normą;
- išimtį dėl trumpalaikės nuomos taikė nuomos sutartims, kurių laikotarpis pradžios datą yra trumpesnis nei 12 mėnesių;
- neįtraukė pirminių tiesioginių išlaidų tokioms nuomos sutartims, kurios anksčiau buvo klasifikuojamos kaip veiklos nuoma, pritaikant standartą pradžios datai;
- naudojo ankstesnių laikotarpių informaciją, pavyzdžiui, nustatydama nuomos laikotarpį, jei sutartyje yra numatyta pasirinkimo teisė pratęsti arba nutraukti nuomą.

3.4. **Kitas ilgalaikis turtas** – tai kituose ilgalaikio turto straipsniuose neparodytas turtas, t. y. toks kaip atidėtojo mokesčio turtas. Atidėtojo pelno mokesčio turtas – būsimaisiais ataskaitiniais laikotarpiais atgautinos pelno mokesčio sumos, kurios susidaro dėl įskaitomųjų laikinųjų skirtumų ir nepanaudotų mokestinių nuostolių perkėlimo.

3.5. **Nefinansinio turto vertės sumažėjimas** – tai ilgalaikio turto nuvertėjimas, kai reali jo vertė sumažėja, palyginti su apskaitine verte. Apskaitoje registruojamas reikšmingas ilgalaikio turto nuvertėjimas.

Įmonė metinės inventorizacijos metu nustato ilgalaikį materialųjį turtą, kuris turi būti nukainojamas iki atsiperkamosios vertės ir pripažįstami nuostoliai dėl jo vertės sumažėjimo arba kurio ankstesniais ataskaitiniais laikotarpiais pripažinti nuostoliai dėl vertės sumažėjimo turi būti panaikinami.

3.6. **Finansinis turtas**

Finansinė priemonė yra bet koks susitarimas, kuris sąlygoja finansinio turto atsiradimą pas vieną ūkio subjektą ir finansinio įsipareigojimo ar nuosavybės priemonės atsiradimą pas kitą ūkio subjektą.

Finansinio turto pirminis pripažinimas ir vertinimas

Finansinis turtas pirminio pripažinimo metu skirstomas į vėliau apskaitomą amortizuota savikaina, tikrąją vertę per kitas bendrąsias pajamas, arba tikrąją vertę per pelną arba nuostolius.

Finansinio turto priskyrimas pirminio pripažinimo metu priklauso nuo sutartinių finansinio turto pinigų srautų savybių ir įmonės verslo modelio apibrėžiančio finansinio turto valdymą. Išskyrus prekybos gautinas sumas, kurie neturi reikšmingo finansavimo komponento, įmonė pirminio pripažinimo metu finansinį turtą įvertina tikrąja verte, pridėjus, kai finansinis turtas nėra apskaitomas tikrąja verte per pelną (nuostolius), sandorio išlaidas. Prekybos gautinos sumos, į kuriuos neįtrauktas reikšmingas finansavimo komponentas, yra vertinami pagal 15-ojo TFAS reikalavimus nustatytą sandorio kainą. Tam, kad finansinis turtas būtų priskiriamas ir vertinamas amortizuota savikaina arba tikrąja verte per kitas bendrąsias pajamas, pinigų srautai, atsirandantys iš finansinio turto turi būti tik pagrindinės sumos ir palūkanų mokėjimai (SPPI) nuo pagrindinės nepadengtos sumos. Šis vertinimas vadinamas SPPI testu ir atliekamas kiekvienai finansinei priemonei. Įmonės finansinio turto valdymo modelis nurodo kaip įmonė valdo savo finansinį turtą, kad šis generuotų pinigų srautus. Verslo modelis nustato, ar pinigų srautai bus gaunami renkant sutartinius pinigų srautus, parduodant šį finansinį turtą ar naudojant abu variantus. Įprastas finansinio turto pirkimas arba pardavimas pripažįstamas sandorio sudarymo dieną, t.y. datą, kurią įmonė įsipareigoja pirkti ar parduoti finansinį turtą.

Finansinio turto vėlesnis vertinimas

Po pirminio pripažinimo įmonė finansinį turtą vertina:

- Amortizuota savikaina (skolos finansinės priemonės);
- Tikrąją vertę per kitas bendrąsias pajamas, kai nutraukus pripažinimą sukauptas pelnas ar nuostoliai perkeliama į pelną ar (nuostolius) (skolos finansinės priemonės).
- Tikrąją vertę per kitas bendrąsias pajamas, kai nutraukus pripažinimą sukauptas pelnas ar nuostoliai nėra perkeliama į pelną ar (nuostolius) (nuosavybės priemonės).
- Tikrąją vertę per pelną ar nuostolius.

Amortizuota savikaina vertinamas finansinis turtas (skolos finansinės priemonės)

Įmonė vertina finansinį turtą amortizuota savikaina, jei tenkinamos abi šios sąlygos:

- Finansinis turtas laikomas pagal verslo modelį, kurio tikslas - laikyti finansinį turtą siekiant surinkti sutartyje numatytus pinigų srautus; ir
- Dėl sutartinių finansinio turto sąlygų nustatytomis datomis generuojami pinigų srautai, kurie yra tik pagrindinės sumos ir pagrindinės nepadengtosios sumos palūkanų mokėjimai.

Amortizuota savikaina vertinamas finansinis turtas vėliau yra apskaitomas naudojant efektyvios palūkanų normos metodą (EPN) atėmus vertės sumažėjimo nuostolius. Pelnas ar nuostoliai apskaitomi bendrųjų pajamų ataskaitoje, kai turto pripažinimas yra nutraukiamas, turtas yra pakeičiamas ar šiam nustatomas vertės sumažėjimas.

Įmonės finansinis turtas vertinamas amortizuota savikaina apima prekybos gautinas sumas, kitas trumpalaikes ir ilgalaikes gautinas sumas.

Finansinio turto vertės sumažėjimas

Įmonė pripažįsta tikėtinus kredito nuostolius (TKN) visoms skolos finansinėms priemonėms, kurios nėra vertinamos tikrąja verte per pelną (nuostolius). TKN yra paremti sutartinių gautinų pinigų srautų ir pinigų srautų, kuriuos įmonė tikisi gauti, skirtumu, diskontuotu taikant apytikslią pradinę efektyvią palūkanų normą. TKN yra pripažįstami dviem etapais. Kredito pozicijoms, kurių kredito rizika nuo pirminio pripažinimo nėra reikšmingai padidėjusi, TKN apskaičiuojamas kredito nuostoliams, atsirandantiems dėl įsipareigojimų neįvykdymo įvykių, galimų per ateinančius 12 mėnesių (12 mėnesių TKN). Toms kredito pozicijoms, kurių kredito rizika nuo pirminio pripažinimo yra reikšmingai padidėjusi, vertės sumažėjimas formuojamas kredito nuostolių sumai, kurių tikimasi per likusį kredito pozicijos galiojimo laikotarpį, neatsižvelgiant į įsipareigojimų neįvykdymo laiką (galiojimo laikotarpio TKN).

Prekybos gautinoms sumoms įmonė taiko supaprastintą metodą TKN skaičiuoti. Todėl įmonė nestebi kredito rizikos pokyčių, bet kiekvienai finansinių ataskaitų datai pripažįsta vertės sumažėjimą remiantis galiojimo laikotarpio TKN. Įmonė laiko, kad skolininkas neįvykdė savo įsipareigojimų, susijusių su finansiniu turtu, jei yra požymių, kad skolininkas ar skolininkų grupė patiria didelių finansinių sunkumų, nevykdo savo įsipareigojimų, atsiranda tikimybė, kad jie pradės bankroto arba reorganizavimo procedūras, ir tais atvejais, kai stebimi duomenys rodo, kad yra numatomas būsimų pinigų srautų sumažėjimas, pvz., įsiskolinimo pradelsimų pokyčių arba ekonominių sąlygų, kurios koreliuoja su įsipareigojimų neįvykdymu, pokyčių. Finansinis turtas nurašomas, kai nėra pagrįstų lūkesčių susigrąžinti sutartinius pinigų srautus.

Finansiniai įsipareigojimai

Finansiniai įsipareigojimai pirminio pripažinimo metu skirstomi į finansinius įsipareigojimus apskaitomus tikrąja verte per pelną ar nuostolius arba finansinius įsipareigojimus, apskaitomus amortizuota savikaina (gautas paskolas ir mokėtinas sumas). Visi finansiniai įsipareigojimai pirminio pripažinimo metu yra pripažįstami tikrąja verte, o gautų paskolų bei mokėtinų sumų atveju – atėmus tiesiogiai priskirtinas sandorio išlaidas. Įmonės finansiniai įsipareigojimai apima prekybos ir kitas mokėtinas sumas.

Vėlesnis vertinimas

Po pirminio pripažinimo paskolos ir kitos mokėtinos sumos yra apskaitomos amortizuota savikaina naudojant efektyvios palūkanų normos metodą (EPN). Pelnas ir nuostoliai yra pripažįstami bendrųjų pajamų ataskaitoje, kai yra nutraukiamas finansinių įsipareigojimų pripažinimas, arba kai yra amortizuojami. Amortizuota savikaina apskaičiuojama atsižvelgiant į nuolaidą ar priemoką įsigyjant, taip pat mokesčius ar išlaidas, kurios yra neatskiriama EPN dalis. EPN amortizacija įtraukiama į finansines sąnaudas bendrųjų pajamų ataskaitoje.

2022 m., 2021 m. ir 2020 m. gruodžio 31 d. Įmonė neturėjo jokių finansinių instrumentų, vertinamų tikrąja verte bendrųjų pajamų ataskaitoje.

Efektyvios palūkanų normos metodas

Efektyvios palūkanų normos metodas – tai finansinio turto ir įsipareigojimų amortizuotos savikainos skaičiavimo ir palūkanų pajamų ir sąnaudų paskirstymo per atitinkamą laikotarpį metodas. Efektyvi palūkanų norma – tai palūkanų norma, kuri tiksliai diskontuoja įvertintus ateities pinigų srautus (įskaitant visus sumokėtus ar gautus mokesčius kurie yra neatskiriama efektyvios palūkanų normos dalis, sandorio išlaidos ir kitas priemokas ar nuolaidas) iki grynosios pirminio pripažinimo apskaitinės vertės per numatytą finansinio turto ir įsipareigojimų laikotarpį arba (jei tinkama) per atitinkamą trumpesnį laikotarpį.

3.7. Atsargos – trumpalaikis turtas, kurį įmonė sunaudoja pajamoms uždirbti per vienerius metus.

Registruojant atsargas apskaitoje, jos įvertinamos įsigijimo savikaina, o sudarant finansinių ataskaitų rinkinį – įsigijimo (pasigaminimo) savikaina arba grynąja galimo realizavimo verte, atsižvelgiant į tai, kuri iš jų yra mažesnė.

Atsargų įsigijimo savikainą sudaro pirkimo kaina. Prie pirkimo kainos pridedami visi su pirkimu susiję mokesčiai bei rinkliavos (išskyrus tuos, kurie vėliau bus atgauti), gabenimo, paruošimo naudoti bei kitos tiesiogiai susijusios su atsargų įsigijimu išlaidos.

Atsargos, įsigytos užsienio valiuta, apskaitoje registruojamos pirkimo dieną galiojančiu oficialiu Lietuvos Respublikos nacionalinės valiutos ir užsienio valiutos keitimo santykiu.

Apskaičiuodama parduotų atsargų savikainą, įmonė taiko FIFO būdą.

Atsargų sunaudojimas ar pardavimas apskaitoje registruojamas nuolat, t.y. apskaitoje registruojama kiekviena su atsargų sunaudojimu ar pardavimu susijusi operacija.

3.8. Ilgalaikis turtas, skirtas parduoti

Ilgalaikis turtas klasifikuojamas kaip skirtas parduoti tuomet, kai jo apskaitinė vertė iš esmės bus atgauta iš pardavimo sandorio ir pardavimas yra laikomas labai tikėtinu esant dabartinei turto būklei, įprastoms tokio turto pardavimo sąlygoms. Pardavimas laikomas tikėtinu, kai atitinkamo lygio vadovybė yra priėmusi sprendimą dėl turto pardavimo, bei tikimasi, kad turtas bus parduotas per vienerius metus nuo jo pripažinimo skirtu parduoti. Ilgalaikis turtas, skirtas parduoti, apskaitomas žemesniąja iš apskaitinės vertės arba tikrosios vertės, atėmus pardavimo išlaidas. Jei dėl nuo įmonės nepriklausančių aplinkybių, įvykių turto pardavimas užsitęsia ilgiau nei metus, bet įmonė neatsisako savo įsipareigojimų ir toliau tęsia įgyvendinimo planą, toks turtas lieka klasifikuotas kaip skirtas parduoti.

3.9. Gautinos sumos pripažinimo metu yra įvertinamos tikrąja verte. Vėliau trumpalaikės gautinos sumos yra apskaitomos įvertinus jų vertės sumažėjimą, o ilgalaikės gautinos sumos – diskontuota verte, atėmus vertės sumažėjimo nuostolius. Abejotinų skolų dydis nustatomas tiesioginiu būdu. Atgavus anksčiau pripažintas abejotinomis skolas, mažinamos ataskaitinio laikotarpio abejotinų skolų sąnaudos. Beviltiškos skolos nurašomos tais metais, kuriais buvo nustatytos. Abejotinų ir beviltiškų skolų sumos pripažįstamos ataskaitinio laikotarpio veiklos sąnaudomis.

Gautinos sumos balanse skirstomos į ilgalaikes ir trumpalaikes sumas.

3.10. **Pinigai ir jų ekvivalentai** – pinigai kasose ir banko sąskaitose, bei pinigai kelyje.

3.11. **Savininko kapitalas, rezervai ir nepaskirstytas pelnas (nuostoliai)** parodomi balanso nuosavo kapitalo straipsnyje.

Pagal Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.15154/asr> 13 straipsnio 5 dalį, sprendime įmonei perduoti įmonės savininko turtą patikėjimo teise, jeigu perduodamas turtas nėra dotacija, turi būti nurodyta, kurioje nuosavo kapitalo dalyje - įmonės savininko kapitalo ar turtą, kuris pagal įstatymus gali būti tik valstybės nuosavybė, atitinkančio kapitalo - turi būti registruojamas įmonės turto vertės padidėjimas. Įmonei perduodamas patikėjimo teise valdyti turtas laikytinas dotacija, jeigu šis turtas yra trumpalaikis. Sprendime dėl turto perdavimo patikėjimo teise turi būti nurodyta, kad turtas yra dotacija.

Įmonės nuosavam kapitalui priskiriama:

1. savininko kapitalas,
2. Vilniaus miesto savivaldybės patikėjimo teise valdyti perduoto turto vertė,
3. privalomasis rezervas,
4. perkainojimo rezervas,
5. rezervai, naudojami darbuotojų premijoms, socialiniams, kultūriniais ir panašioms tikslams,
6. kiti rezervai,
7. nepaskirstytas pelnas.

Privalomasis rezervas sudaromas iš įmonės paskirstytinojo pelno. Atskaitymai į privalomąjį rezervą sudaro ne mažiau kaip 1/20 paskirstytinojo pelno. Atskaitymai vykdomi tol, kol privalomojo rezervo dydis sudarys 1/10 savininko kapitalo vertės. Nustatytą dydį viršijanti privalomojo rezervo dalis gali būti perskirstyta skirstant įmonės pelną. Privalomasis rezervas naudojamas tik įmonės nuostoliams dengti. Padengus nuostolius, privalomojo rezervo dydis atkuriamas laikantis šioje pastraipoje nustatytos tvarkos.

Kiti rezervai sudaromi įmonės įstatuose nustatyta tvarka iš įmonės paskirstytinojo pelno, naudojami įmonės įstatuose nustatytiems tikslams ir naikinami įmonės įstatuose nustatyta tvarka. Šie rezervai sudaromi tik po to, kai yra atliktas atskaitymas į privalomąjį rezervą. Skirstant finansinių metų pelną, kiti nepanaudoti rezervai, jeigu jų nenumatoma panaudoti, pervedami į paskirstytinąjį pelną (nuostolius).

Nepaskirstytojo pelno (nuostolių) straipsnyje parodomas per ataskaitinį ir ankstesnius laikotarpius uždirbtas, bet dar nepaskirstytas pelnas arba nepadengti nuostoliai.

3.12. **Dotacijos.** Apskaitoje pripažįstamos dvi dotacijų rūšys:

- su turtu susijusios dotacijos, kurios gaunamos ilgalaikiu turtu arba skiriamos ilgalaikiam turtui pirkti, statyti ar kitaip įsigyti;
- su pajamomis susijusios dotacijos, kurios teikiamos sąnaudoms ir negautoms pajamoms kompensuoti, taip pat visos kitos dotacijos, nepriskiriamos su turtu susijusioms dotacijoms.

Dotacija pripažįstama ir rodoma balanse, jeigu yra dokumentas dėl priimto sprendimo ar yra įrodymų, kad dotacija bus teikiama.

Dotacijos apskaitomos kaupimo principu, t.y. gautos dotacijos arba jų dalys pripažįstamos panaudotomis tais laikotarpiais, kuriais patiriamos su dotacijomis susijusios sąnaudos.

Dotacijos, susijusios su turtu, pripažįstamos panaudotomis proporcingai dalimis, tiek, kiek to turto nudėvima (amortizuojama) ir nusidėvėjimo suma pripažįstama sąnaudomis. Registruojant dotacijos panaudojimą, mažinamos nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudų straipsnių sumos.

Negautoms pajamoms kompensuoti skirtos dotacijos apskaitoje pripažįstama panaudota tokia dalis, kiek per tam tikrą laikotarpį apskaičiuojama negautų pajamų.

Dotacijos patirtoms sąnaudoms kompensuoti apskaitoje pripažįstama panaudota tokia dalis, kiek patiriama sąnaudų, kurioms kompensuoti ji skirta.

3.13. **Mokėtinos sumos ir įsipareigojimai** – visi įmonės veiklos metu atsiradę ilgalaikiai ir trumpalaikiai įsipareigojimai prekybos partneriams, kredito įstaigoms, valstybės institucijoms ir kitiems juridiniams ir fiziniams asmenims.

Finansiniai įsipareigojimai apskaitoje registruojami tada, kai įmonė prisiima įsipareigojimą sumokėti pinigus ar atsiskaityti kitu finansiniu turtu. Finansiniai įsipareigojimai registruojami gauto turto, už kurį įmonė turės atsiskaityti, verte arba atlygio, mokėtino už įmonei atliktus darbus, suteiktas paslaugas trečiosioms šalims bei įmonės savininkams, darbuotojams ir kitiems asmenims, verte.

Po vienerių metų mokėtinas sumas ir kitus ilgalaikius įsipareigojimus sudaro skolos, kurias reikės sumokėti po vienerių metų nuo paskutinės ataskaitinio laikotarpio dienos.

Per vienerius metus mokėtinas sumas ir kitus trumpalaikius įsipareigojimus sudaro įsipareigojimai, kuriuos įmonė turės įvykdyti per vieną įprastinės veiklos ciklą arba per vienus metus nuo paskutinės ataskaitinio laikotarpio dienos. Šiems įsipareigojimams taip pat priskiriama ilgalaikių skolų dalis, kuri turės būti sumokama per vienus metus.

3.14. **Sukauptos sąnaudos ir ateinančių laikotarpių pajamos.**

Sukauptos sąnaudos – tai per ataskaitinį ir ankstesniais ataskaitiniais laikotarpiais už gautas tęstines paslaugas įmonės sąnaudomis tolygiai pripažintos sumos, dėl kurių ji prisiėmė įsipareigojimą sumokėti ateinančiais laikotarpiais.

Ateinančių laikotarpių pajamas sudaro įmonės dar neuždirbtos, tačiau pirkėjų už teikiamas tęstinio pobūdžio paslaugas sumokėtos sumos, kurios pajamomis bus tolygiai pripažįstamos ateinančiais ataskaitiniais laikotarpiais, kai, suteikus paslaugą, jos bus uždirbamos.

3.15. **Pajamos** pripažįstamos vadovaujantis kaupimo principu, t.y. apskaitoje registruojamos tada, kai jos uždirbamos, neatsižvelgiant į pinigų gavimą.

Pajamos įvertinamos tikrąja verte atsižvelgiant į suteiktas ir numatomas nuolaidas bei parduotų prekių grąžinimą ir nukainojimą. Prekių pardavimo pajamos pripažįstamos, registruojamos apskaitoje ir pateikiamos finansinių ataskaitų rinkinyje tuomet, kai prekės yra parduotos, o pajamų suma gali būti patikimai įvertinta. Paslaugų teikimo pajamos pripažįstamos, registruojamos apskaitoje ir pateikiamos finansinių ataskaitų rinkinyje tuomet, kai sandoris yra baigtas, o pajamų suma ir sąnaudų suma, susijusi su paslaugų teikimo sandoriu ir jo pasibaigimu, gali būti patikimai įvertintos.

Pardavimo pajamoms įmonė priskiria viešojo transporto bilietų pardavimo pajamas, automobilių stovėjimo aikštelių administravimo ir rinkliavų už automobilių stovėjimą administravimo pajamas, eismo stebėjimo valdymo sistemų administravimo ir šių sistemų priežiūros organizavimo pajamas.

Nuo 2019 m. sausio 9 d. sudaryta sutartis su Vilniaus miesto savivaldybės administracija dėl viešojo transporto infrastruktūros priežiūros organizavimo, eismo valdymo organizavimo ir šviesoforų priežiūros, dviračių ir pėsčiųjų tinklo administravimo, rinkliavos už automobilių stovėjimą administravimo paslaugų (toliau – Sutartis). Pagal šią sutartį finansuojamos minėtos įmonės veiklos.

Įkainių apskaičiavimo metodika parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įmonių nuostatomis ir Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos rekomendacijomis. Įkainiai apskaičiuojami remiantis veiklų ir administracinių padalinių vidinių ir išorinių kaštų apskaičiavimu, taikant „kaštai plus“ metodą (tai kainos nustatymo būdas, kai sandorio kaina nustatoma prie sandorio sąnaudų pridėdant ištiesiosios rankos principą atitinkančią maržą) ir skiriama vietinės rinkliavos dalis įmonei.

2021 m. lapkričio 17 d. Vilniaus miesto savivaldybės taryba sprendimu Nr. 1-1241 „Dėl tarybos 2018-12-19 sprendimo Nr. 1-1863 „Dėl UAB „Grinda, UAB „Vilniaus vystymo kompanija“, UAB „Vilniaus apšvietimas“, SĮ „Susisiekimo paslaugos“ ir VŠĮ „Vilniaus miesto parkai“ atliekamų darbų ir teikiamų paslaugų pirkimo“ pakeitimo pakeitė šių įmonių Vilniaus miesto savivaldybei teikiamų paslaugų ir šių paslaugų įkainių apskaičiavimo metodiką ir išdėstė ją nauja redakcija.

2022 m. sausio 14 d. pasirašytas Vilniaus miesto savivaldybės administracijos susitarimas su savivaldybės įmone „Susisiekimo paslaugos“ dėl 2019 m. sausio 9 d. Viešojo transporto infrastruktūros priežiūros organizavimo, eismo valdymo organizavimo ir šviesoforų priežiūros, dviračių ir pėsčiųjų tinklo administravimo, rinkliavos už automobilių stovėjimą administravimo paslaugų teikimo sutarties Nr. 29-6/19(1.2.16-TD2)/2019-SUT-5 pakeitimo.

Netipinės veiklos pajamoms priskiriamos kitos veiklos pajamos. **Kitos veiklos pajamoms** įmonė priskiria patalpų nuomos, ilgalaikio turto pardavimo ir kitas netipines pajamas.

Finansinės veiklos pajamoms įmonė priskiria gautas palūkanas, baudas, delspinigius, pasiūlymų ir sutarčių vykdymo garantijas arba užstatus.

Įmonės pajamoms nepriskiriamos kompensacijos (negautos pajamos) dėl viešojo transporto keleiviams taikytų važiavimo reguliaraus susisiekimo autobusų ir troleibusų maršrutais lengvatų, kompensacijos už nuostolius, patirtus vežėjų vykdant keleivinio kelių transporto viešųjų paslaugų įsipareigojimus, trečiųjų asmenų vardu gautos sumos (vietinės rinkliavos už naudojamąsi Vilniaus miesto savivaldybės Tarybos mokamomis vietomis automobiliams statyti, baudos už važiavimą be bilieto pagal ATPK, e. bilieto kortelės elektroninės pinigines papildymai).

3.16. **Sąnaudos** apskaitoje pripažįstamos vadovaujantis kaupimo ir palyginimo principais tą ataskaitinį laikotarpį, kai uždirbamos su jomis susijusios pajamos, neatsižvelgiant į pinigų išleidimo laiką. Sąnaudomis pripažįstama tik ta ataskaitinio ir ankstesnių laikotarpių išlaidų dalis, kuri tenka per ataskaitinį laikotarpį uždirbtoms pajamoms.

Tais atvejais, kai per ataskaitinį laikotarpį patirtų išlaidų neįmanoma tiesiogiai susieti su uždirbtomis konkrečiomis pajamomis ir ateinančiais ataskaitiniais laikotarpiais jos neduos pajamų, šios išlaidos pripažįstamos sąnaudomis tą patį ataskaitinį laikotarpį, kada buvo patirtos.

Nuo 2022 m. sausio 14 d. įsigaliojus naujam Vidaus sandoriui su Vilniaus miesto savivaldybės administracija (toliau - VMSA) ir rengiantis nuo 2022 m. perėjimui prie apskaitos tvarkymo pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (toliau - TFAS), patvirtintas naujas sąskaitų planas, pagal kurį pergrupuotos sąnaudos.

Pardavimo savikainoje nuo 2022 sausio 1 d. apskaitomos bilietų, kortelių pardavimo, VMSA perparduodamo, Vidaus sandorio pagrindu teikiamų paslaugų infrastruktūros plėtrai skirtu turto įsigijimo

savikaina, keleivių vežimo sąnaudos, pagrindinėms vykdomoms veikloms: viešojo transporto organizavimo, eismo organizavimo ir priežiūros, darnaus judumo priemonių įgyvendinimo organizavimo ir priežiūros, vietinės rinkliavos ir automobilių stovėjimo aikštelių administravimo tiesiogiai priskiriamų skyrių darbuotojų darbo užmokesčio ir socialinio draudimo įmokų sąnaudos, šiose veiklose naudojamo turto elektros sąnaudos, nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos, draudimo, remonto ir eksploatacijos, sąnaudos, bankų ir operatorių komisinių sąnaudos.

Pardavimo sąnaudose apskaitoma Klientų aptarnavimo skyriaus ir Pardavimų ir rinkodaros skyriaus darbuotojų darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudos, kasos aparatų priežiūros, Klientų aptarnavimo centrų eksploatacijos, nuomos sąnaudos, skambučių centro paslaugų sąnaudos, reklamos ir kitos pardavimų sąnaudos.

Veiklos sąnaudose apskaitomos – kitų nepriskirtų prie pardavimų savikainos ir pardavimo sąnaudų darbuotojų darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudos, veiklos, kompiuterinės ir biuro įrangos, transporto draudimo, darbuotojų paieškos sąnaudos, teisinės, audito, konsultantų paslaugų, banko mokesčių, nario mokesčio, duomenų bazių prisijungimo paslaugų, pašto, reprezentacines sąnaudos, darbuotojų motyvavimo išlaidos, atidėjinių, abejotinių ir beviltiškų skolų, medžiagų, mažaverčio inventoriaus, administracinių patalpų eksploatacijos, komandiruočių, darbuotojų mokymų, darbų saugos ir kitos administracines sąnaudos.

Kitos veiklos sąnaudoms priskiriamos sąnaudos susijusios su kitos veiklos pajamomis, ilgalaikio turto pardavimo nuostoliai, parduoto trumpalaikio turto savikaina.

Finansinės ir investicinės veiklos sąnaudoms priskiriami nuostoliai dėl valiutų kurso pasikeitimo, sumokėtos baudos ir delspinigiai, palūkanos, valiutų kurso svyravimo įtaka.

Įmonės sąnaudoms nepriskiriamos vežėjų kompensacijos (negautos pajamos) dėl viešojo transporto keleiviams taikytų važiavimo reguliaraus susisiekimo autobusų ir troleibusų maršrutais lengvatų, kompensacijos už nuostolius, patirtus vežėjų vykdant keleivinio kelių transporto viešųjų paslaugų įsipareigojimus, trečiųjų asmenų vardu mokėtinos sumos (vietinės rinkliavos už naudojimąsi Vilniaus miesto savivaldybės Tarybos mokamomis vietomis automobiliams statyti, baudos už važiavimą be bilieto pagal ATPK, e. bilieto kortelės elektroninės pinigines papildymai).

3.17. **Pelno mokestis** atvaizduojamas taikant kaupimo principą. Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje užpildžius Pelno mokesčio deklaraciją ir įvertinus finansinės ir mokesstinės apskaitos skirtumus, apskaičiuojamas mokėtinas pelno mokestis.

3.18. **Atidėtųjų pelno mokesčių susidarymas ir panaudojimas** bendrųjų pajamų ataskaitoje parodomas kaip atidėtojo pelno mokesčio sąnaudos (pajamos). Atidėtojo pelno mokesčio turtas registruojamas tik tada, kai pagrįstai tikimasi ateityje uždirbti pakankamai apmokestinamojo pelno.

3.19. Tikroji vertė

Tikroji vertė – tai kaina, kuri būtų gauta pardavus turtą arba kuri būtų sumokėta perdavus įsipareigojimą įprasto tarp rinkos dalyvių įvykusio sandorio metu nustatymo dieną. Nustatant tikrąją vertę abiem atvejais siekiama to paties tikslo – apskaičiuoti kainą, už kurią vertinimo dieną dabartinėmis rinkos sąlygomis būtų parduotas turtas arba perleistas įsipareigojimas pagal tvarkingą sandorį tarp rinkos dalyvių (t. y. galutinę kainą vertinimo dieną tam rinkos dalyviui, kuriam priklauso turtas arba įsipareigojimas). Nustatant nefinansinio turto tikrąją vertę atsižvelgiama į rinkos dalyvio gebėjimą gauti ekonominės naudos naudojant šį turtą pirmuoju ir geriausiu jo naudojimo būdu arba parduodant šį turtą kitam rinkos dalyviui, kuris jį naudotų pirmuoju ir geriausiu būdu. Nustatydamas tikrąją vertę, ūkio subjektas turi nustatyti visus šiuos dalykus:

- konkretų turtą arba įsipareigojimą, kurio tikroji vertė nustatoma (kartu su atitinkamu apskaitos vienetu);
- kai vertinamas nefinansinis turtas – vertinimo prielaidą, kuria tinka remtis nustatant tikrąją vertę (kartu su atitinkamu pirmuoju ir geriausiu to nefinansinio turto naudojimo būdu);
- pagrindinę (arba palankiausią) turto arba įsipareigojimo rinką;
- tikrajai vertei nustatyti tinkamą (-as) vertinimo metodiką (-as) atsižvelgiant į prieinamus duomenis, pagal kuriuos būtų parengti vertinimo duomenys, atitinkantys prielaidas, kuriomis rinkos dalyviai remtųsi įkainodami tą turtą arba įsipareigojimą, taip pat tikrosios vertės hierarchijos lygį, kuriam priskiriami šie duomenys.

Vertinimo metodikos taikymo tikslas – nustatyti kainą, už kurią vertinimo dieną dabartinėmis rinkos sąlygomis būtų parduotas turtas arba perleistas įsipareigojimas pagal tvarkingą sandorį tarp rinkos dalyvių. Trys plačiai taikomos vertinimo metodikos yra:

1. Rinkos metodas – vertinimo metodika, pagal kurią naudojamos kainos ir kita svarbi informacija, gauta apie rinkos sandorius dėl tokio paties ar palyginamo (t. y. panašaus) turto, įsipareigojimų arba turto ir įsipareigojimų grupės (kaip antai verslo);
2. Išlaidų metodas – vertinimo metodika, pagal kurią nustatoma suma, kurios šiuo metu reikėtų turto naudojimo pajėgumui pakeisti (dažnai vadinama dabartinėmis turto atkūrimo išlaidomis);

3. Pajamų metodas – vertinimo metodikos, pagal kurias būsimos sumos (pavyzdžiui, pinigų srautai arba pajamos ir sąnaudos) perskaičiuojamos į vieną dabartinę (t. y. diskontuotą) sumą. Tikroji vertė nustatoma pagal vertę, atitinkančią dabartines rinkos prognozes dėl tų būsimų sumų.

Tikrosios vertės hierarchija

Siekiant, kad būtų nuosekliau ir palyginamiau nustatoma tikroji vertė ir atskleidžiama susijusi informacija, 13-ame TFAS nustatyta tikrosios vertės hierarchija, kurią taikant duomenys, naudojami pagal vertinimo metodikas tikrajai vertei nustatyti, skirstomi į tris lygius:

1-o lygio duomenys – tokio paties turto arba tokių pačių įsipareigojimų kotiruojamos (nekoreguotos) kainos aktyviosiose rinkose, į kurias ūkio subjektas gali patekti vertinimo dieną;

2-o lygio duomenys – tiesiogiai arba netiesiogiai stebimi turto arba įsipareigojimo duomenys, išskyrus 1 lygiui priskiriamas kotiruojamas kainas;

3-o lygio duomenys – nestebimi turto arba įsipareigojimo duomenys.

3.20. Atidėjiniai. Atidėjiniai apskaitomi tada, kai dėl įvykio praeityje Įmonė turi teisinį įsipareigojimą ar neatšaukiamą pasižadėjimą, ir tikėtina, kad jam įvykdyti bus reikalingi ekonominę naudą teikiantys ištekliai, ir įsipareigojimo suma gali būti patikimai įvertinta. Kiekvieną finansinės būklės ataskaitos dieną Įmonė įvertina esamus atidėjinius ir koreguoja juos, kad geriausiai atitiktų dabartinius įvertinimus. Jei pinigų laiko vertė yra reikšminga, atidėjinio suma yra lygi dabartinei vertei išlaidų, kurios, tikėtina, bus patirtos vykdant įsipareigojimą. Apskaitant diskontuota verte, atidėjinio padidėjimas dėl praėjusio laiko tarpo, yra apskaitomas kaip skolinimosi kaštai.

3.21. Susiję asmenys. Juridinis asmuo laikomas su Įmone susijusiu asmeniu, jei jis yra patronuojanti ar kontroliuojanti Įmonės. Susijusiais fiziniais asmenimis laikomi: Įmonės direktorius, aukščiausio lygmens vadovai ir artimi jų šeimos nariai, taip pat Įmonės valdybos nariai ir artimi jų šeimos nariai.

3.22. Svarbūs apskaitiniai įvertinimai ir pagrindiniai neaiškūs vertinimo šaltiniai. Rengiant finansines ataskaitas pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, vadovybė priima tam tikrus sprendimus, prielaidas ir įvertinimus, kurie turi įtakos pateiktoms turto, įsipareigojimų, pajamų bei sąnaudų sumoms bei neapibrėžtumų atskleidimui finansinių ataskaitų dieną ir kitais finansiniais metais. Šių finansinių ataskaitų reikšmingos sritys, kuriose naudojami įvertinimai, apima amortizaciją (1 pastaba), nusidėvėjimą (2 pastaba), atidėtojo pelno mokesčio ir pelno mokesčio pripažinimą (23 pastaba), vertės sumažėjimas gautinoms sumoms (7 pastaba). Įvertinimai ir sprendimai yra nuolat vertinami ir priklauso nuo vadovybės patirties bei kitų veiksnių, įskaitant esamomis aplinkybėmis numatomus ateities įvykius. Apskaitinių įvertinimų pasikeitimai yra apskaitomi tuo laikotarpiu, kuriuo įvertinimas peržiūrimas, jeigu pakeitimas turi įtakos tik tam laikotarpiui, arba pakeitimo laikotarpiu ir būsimais laikotarpiais, jeigu pakeitimas turi įtakos ir esamam, ir būsimam laikotarpiui.

3.23. Pobalansiniai įvykiai. Pobalansiniai įvykiai, kurie suteikia papildomos informacijos apie Įmonės padėtį finansinių ataskaitų sudarymo datą (koreguojantys įvykiai), atspindimi finansinėse ataskaitose. Pobalansiniai įvykiai, kurie nėra koreguojantys įvykiai, yra aprašomi pastabose, kai jų įtaka reikšminga.

3.24. Apskaitos klaida. Klaida, kuri atsiranda dėl netikslių matematinių skaičiavimų, netinkamo apskaitos metodo taikymo, faktų interpretavimo, neteisingo ūkinės operacijos ar įvykio registravimo ar dėl apsirikimo. Praėjusių ataskaitinių metų klaidos, jeigu jos yra neesminės taisomos einamojo laikotarpio finansinėse ataskaitose. Taisant esmines klaidas taikomas retrospektyvinis būdas, klaidų taisymas pateikiamas ataskaitinio laikotarpio finansinėse ataskaitose koreguojant anksčiausio finansinėse ataskaitose pateikiamo laikotarpio pradžios nepaskirstytojo pelno (nuostolių) likutį ir pataisomos tos finansinių ataskaitų eilutės, kurių duomenims padaryta klaida turėjo įtakos, taip pat šių taisymų informacija pateikiama aiškinamajame rašte. Klaida laikoma esmine, jeigu jos taisymo suma lygi arba viršija 0,5 procento ataskaitinių metų pardavimų pajamų.

Priedas 1 Ilgalaikio turto nusidėvėjimo normatyvai

Įmonės ilgalaikis materialusis turtas nudėvimas pagal normatyvus:

Eil. Nr.	Ilgalaikio turto grupė/pogrupis	Nusidėvėjimo skaičiavimo metodas	Normatyvas metais
1.	Pastatai ir statiniai		
1.1	Pastatai	tiesinis	60
1.1.1	Pastatai (administracinės paskirties ir kt.)	tiesinis	60
1.2	Statiniai	tiesinis	15-60
1.2.1	Automobilių stovėjimo aikštelės (antžeminės, asfaltuotos)	tiesinis	30
1.2.2	Automobilių stovėjimo aikštelės (monolitinės)	tiesinis	60
1.2.3	Kiti statiniai	tiesinis	15
2.	Mašinos ir įrengimai		
2.1	Sankryžų įranga (sankryžos kompleksas)	tiesinis	13
2.2	Eismo reguliavimo ir valdymo valdiklis	tiesinis	13
2.3	Inžineriniai tinklai	tiesinis	20
2.4	Statinio konstrukcijos	tiesinis	20
2.5	Šviesoforas su moduliais ir tvirtinimu (komplektas)	tiesinis	13
2.6	Garsinis signalas	tiesinis	13
2.7	Pėsčiųjų/dviratininkų mygtukas	tiesinis	13
2.8	Eismo jutiklis (detektorius)	tiesinis	15
2.9	Kintamas kelio ženklas	tiesinis	15
2.10	Vaizdo kamera	tiesinis	13
2.11	Techninė įranga (serveriai ir t.t.)	tiesinis	10
2.12	Kita eismo valdymo įranga	tiesinis	10
3.	Transporto priemonės		
3.1	Automobiliai	tiesinis	10
3.2	Kitos transporto priemonės (motociklas, elektroroleris)	tiesinis	6
4.	Kita įranga		
4.1	Automobilių stovėjimo bilietų automatai	tiesinis	10
4.2	Automatinės kasos	tiesinis	5
4.3	Darbo vietos skaitmenizavimui skirta įranga (kompiuteriai, spausdintuvai, telefonai, planšetės, TV, terminiai spausdintuvai, projektorius ir kt.)	tiesinis	3
4.4	Tarnybinės stotys, serveriai, tinklo įranga, maršrutizatoriai, komutatoriai, routeriai	tiesinis	5
4.5	Kortelių skaitytuvai, borto kompiuteriai, komposteriai, popierinių bilietų aparatai, bilietų skaitytuvai, bilietų tikrinimo įrenginio komplektai, kortelių inicializavimo įranga	tiesinis	10
4.6	Baldai	tiesinis	6

4.7	Švieslentės	tiesinis	7
4.8	Viešojo transporto paviljonai	tiesinis	10
4.9	Parkavimo aikštelių įranga (kelio užtvaras, pastogė, antivandalinis bokštelis)	tiesinis	10
4.10	Kita įranga (kondicionierius, šaldytuvas ir pnš.)	tiesinis	6
4.11	Viešojo transporto keleivių kontrolės darbuotojų kompiuteriai	tiesinis	7
4.12	Viešojo transporto ir automobilių stovėjimo kontrolės darbuotojų vaizdo kameros	tiesinis	5
4.13	Parkavimo vaizdo fiksavimo ir įrašymo įranga	tiesinis	5

Priedas 2 Ilgalaikio nematerialaus turto nusidėvėjimo normatyvai

Nematerialiojo turto amortizacija skaičiuojama taikant šiuos nusidėvėjimo normatyvus:

Ilgalaikio turto grupė	Amortizacijos skaičiavimo metodas	Normatyvas metais
Prekės ženklai ir pan. teisės	Tiesinis	5
Programinė įranga (išskyrus licencijas)	Tiesinis	5
Licencijos	Tiesinis	Pagal licencijos galiojimo laikotarpį

Priedas 3 Nematerialiojo ir materialiojo ilgalaikio turto likvidacinės vertės

	Likvidacinė vertė
NEMATERIALUSIS TURTAS	
Prekių ženklai ir pan. teisės	1 Eur
Programinė įranga (išskyrus licencijas)	1 Eur
Licencijos	1 Eur
MATERIALUSIS TURTAS	
Pastatai	10 % nuo įsigijimo vertės
Statiniai	10 % nuo įsigijimo vertės
Mašinos ir įrengimai	1 Eur
Transporto priemonės	10 % nuo įsigijimo vertės
Kita įranga	1 Eur